

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 3 april 2023
Onderwerp: Vaststellen Groenbeleidsplan

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Afgelopen jaar heeft de gemeente in samenwerking met bureau Verbeek voorliggend Groenbeleidsplan opgesteld. Het doel van het Groenbeleidsplan is een integrale visie voor de lange termijn op de gewenste ontwikkeling van de natuur, het landschap en het gemeentelijk groen binnen onze gemeentegrenzen. Dit Groenbeleidsplan brengt meer samenhang in het totale natuurbeleid binnen onze gemeente en speelt in op actuele thema's zoals klimaatadaptatie, biodiversiteit en actief burgerschap. Het vormt daarbij een stimulerend document dat de basis legt voor toekomstige ontwikkelingen, initiatieven en keuzes wat betreft het groen in zowel de bebouwde kom als in het buitengebied. Daarbij is het richtinggevend voor andere beleidsvelden zoals de omgevingsvisie en geeft het ook duidelijkheid richting stakeholders en inwoners middels beleidsregels voor bijvoorbeeld kapvergunningen. Met dit voorstel willen we de raad vragen om het Groenbeleidsplan vast te stellen en om een incidenteel projectbudget vrij te maken zodat we dit jaar alvast aan de slag kunnen gaan met projecten uit het Groenbeleidsplan. Structureel budget zal worden aangevraagd bij de kadernota en begroting.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

In het coalitieakkoord 'Focus 2021-2022' was afgesproken dat in 2021 zou worden gewerkt aan het actualiseren van het Bomenbeleidsplan (2010), met als belangrijke component klimaatadaptatie. Bij de start van deze actualisatie kwamen we tot de conclusie dat alleen een actualisatie van het Bomenbeleidsplan niet voldoende is. Het vigerende beleid speelde onvoldoende in op actuele thema's als klimaatadaptatie, ecologie, biodiversiteit en actief burgerschap. Er lagen kansen om het bestaand beleid op diverse groene onderwerpen (o.a. bomenbeleid, biodiversiteit) te integreren en zo de effectiviteit te vergroten. Eind 2021 is daarom besloten om een overkoepelend en integraal Groenbeleidsplan op te stellen dat voorwaarden schept voor een groene omgeving in onze gemeente die:

- Bijdraagt aan de gezondheid en welzijn van inwoners en bezoekers, makkelijk toegankelijk is en hen uitnodigt om er rust en ontspanning te vinden of plezier aan te beleven;
- De biodiversiteit in Valkenburg aan de Geul versterkt, een gezonde omgeving is voor dieren en planten en hen voldoende mogelijkheden biedt om zich te bewegen tussen de groene gebieden;
- Helpt bij het verwerken van neerslag en verkoeling biedt als de temperaturen hoog oplopen, en zo de gevolgen van klimaatverandering verzacht.
- Bijdraagt aan actieve betrokkenheid van onze inwoners bij hun leefomgeving.

3. Relatie met bestaand beleid

Het Groenbeleidsplan geeft uitwerking aan meerdere onderwerpen uit het coalitieakkoord 2022-2026, onder andere aan 'Een duurzaam Valkenburg aan de Geul' en 'Een leefbaar Valkenburg aan de Geul'. Met betrekking tot dit laatste onderwerp speelt het Groenbeleidsplan ook specifiek in op het doel 'We blijven investeren in onze groenvoorzieningen en houden het groenonderhoud aan de maat. Een nieuw op te stellen groenbeleidsplan helpt ons hierbij.' Bij het opstellen van het plan is ook intern afgestemd met aangrenzende beleidsterreinen en thema's.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Het Groenbeleidsplan bestaat uit meerdere onderdelen. Deel A geeft een overzicht van de bestaande plannen en beleid. Deel B laat een inventarisatie zien van ons buitengebied. Hierbij wordt gekeken naar de huidige staat van het buitengebied, onze visie op de toekomst en wat er voor nodig gaat zijn om dit te realiseren. Deel C maakt dezelfde inventarisatie, maar dan voor het groen in onze kernen. Vervolgens worden in Deel D instrumenten genoemd die worden verankerd in gemeentelijk beleid. Deel E geeft tenslotte de projecten en de financiële strategie weer.

Er is gekozen om niet alles in het Groenbeleidsplan om te vormen naar gemeentelijk beleid, daar deel A t/m deel C vooral een visie weergeven, die de gewenste kwantiteit en kwaliteit van de natuur, het landschap en het gemeentelijk groen weergeeft. Deze visie legt de basis voor toekomstige ontwikkelingen, initiatieven en keuzes wat betreft het groen in zowel de bebouwde kom als in het buitengebied. Ook is dit richtinggevend voor andere beleidsvelden zoals de omgevingsvisie. Een aantal zaken uit het Groenbeleidsplan (zoals het beleid rond kapvergunningen), welke worden genoemd in deel D, willen we wel vertalen naar beleidsregels.

5. Samenwerking

Het Groenbeleidsplan is opgesteld op basis van het geldende landelijke-, provinciale-, regionale- en gemeentelijk beleid. In het voorjaar van 2022 zijn bijeenkomsten met professionele stakeholders en inwoners georganiseerd, waarbij kansen en knelpunten rond het natuur & landschap in het buitengebied en het groen in de kernen zijn geïnventariseerd. Tevens is er intern afgestemd met beleidsterreinen en thema's die raakvlakken hebben met het Groenbeleidsplan zoals de gebiedsvisies Valkenburg-Oost en Valkenburg-West, het erfgoedbeleid, de visie vrijetijdseconomie en de omgevingsvisie. Vervolgens is deze input verwerkt tot een concept Groenbeleidsplan, dat in het najaar van 2022 opnieuw is gedeeld met de stakeholders en inwoners middels bijeenkomsten. Het conceptplan is ook gedeeld met de buurgemeentes en de provincie. De feedback die is opgehaald op het conceptplan is verwerkt in het definitieve Groenbeleidsplan.

6. Aanbestedingen

Voor het opstellen van het Groenbeleidsplan is begin 2022 een meervoudig onderhandse aanbesteding gedaan, waarbij bureau Verbeek de opdracht gegund heeft gekregen. Het Groenbeleidsplan is nu gereed. Voor de realisatie van de projecten uit dit plan zal opnieuw worden gekeken of een aanbesteding aan de orde is.

7. Duurzaamheid

Bij het opstellen van het Groenbeleidsplan is gekeken naar thema's zoals klimaatadaptatie en biodiversiteit. Uiteraard wordt duurzaamheid ook meegenomen in de verdere planvorming.

8. Financiën

Het Groenbeleidsplan is opgesteld binnen het gereserveerde budget. We willen nu de raad vragen om de visie vast te stellen, om het ambitieniveau voor de lange termijn te bepalen en zo te kunnen sturen bij externe ontwikkelingen en input te kunnen geven voor andere beleidsvelden zoals de omgevingsvisie. Uit het Groenbeleidsplan komen een aantal projecten naar voren om deze visie ook daadwerkelijk buiten te kunnen realiseren. Voor het realiseren van deze projecten is minimaal 8 miljoen euro nodig. Hier zitten nog PM posten bij. We beseffen dat dit nu teveel is om dit in een keer aan te vragen. We brengen in beeld wat verantwoord is om jaarlijks vrij te maken en zullen dit aan de raad voorleggen bij de kadernota. Zo kan de raad bij de begroting van 2024 een integrale afweging maken. Het Groenbeleidsplan staat vol met projecten die bijdragen aan het gewenste

eindbeeld. De raad bepaalt bij de kadernota en begroting het uiteindelijke ambitieniveau van het plan door het vrijmaken van structureel budget. Bij de kadernota wordt naast dit geld voor de uitvoering van projecten ook een voorstel met betrekking tot de kosten van de formatie toegevoegd.

Om dit jaar alvast aan de slag te kunnen met projecten uit het Groenbeleidsplan, wordt nu een incidenteel projectbudget van in totaal 110.000 euro gevraagd. We willen een quickscan laten uitvoeren om de herinrichtingsmogelijkheden van de 4 pleinen te laten onderzoeken. Het gaat hierbij om De Beckerswei in Sibbe, het Gerlachusplein in Houthem en het Kerkplein en Ljubljanaplein in Schin op Geul. Deze pleinen worden genoemd in het Groenbeleidsplan als projecten, maar naast vergroening spelen hier nog andere factoren. Om de haalbaarheid van deze projecten te onderzoeken is een budget van 25.000 euro nodig. Daarnaast willen we ook starten met het fysiek project van de aanplant van bomen langs historische wegen in het buitengebied op gemeentelijk terrein in plantseizoen 2023-2024. Hiervoor is een budget van 75.000 euro nodig voor de aanplant van de bomen en 10.000 euro voor de planvoorbereiding.

9. Communicatie

Gedurende het traject hebben we op meerdere momenten gebruik gemaakt van onze social media kanalen, gemeentelijke nieuwsbrief, projectwebsite en de Mazjerang om de inwoners te informeren, bijvoorbeeld over de bijeenkomsten. De inwonerbijeenkomsten hebben we ook onder de aandacht gebracht bij de kernoverleggen. Voor het vervolg zal Communicatie ook tijdig betrokken worden bij de verdere uitrol van projecten voortkomend uit het Groenbeleidsplan.

10. Afwegingen en Advies

Wij adviseren u om:

- Het Groenbeleidsplan vast te stellen.
- Een incidenteel projectbudget van 110.000 euro vrij te maken voor 2023 voor de aanplant van bomen langs historische wegen in het buitengebied en het uitvoeren van een QuickScan naar de herinrichtingsmogelijkheden van 4 pleinen.
- Deze eenmalige kosten in 2023 te dekken uit een onttrekking uit de algemene dekkingsreserve;
- De structurele financiële gevolgen van het Groenbeleidsplan te betrekken bij de behandeling van de kaderbrief en begroting 2024.

11. Bijlagen

- Groenbeleidsplan Valkenburg aan de Geul
- Bijlage 1. Samenvatting Groenbeleidsplan
- Bijlage 2. Rapport Natuurwaarden

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 14 februari 2023;

Gehoord de raadscommissie Fysiek Domein de dato 24 januari en 14 maart 2023;

B e s l u i t :

- Het Groenbeleidsplan vast te stellen.
- Een incidenteel projectbudget van € 110.000,00 vrij te maken voor 2023 voor de aanplant van bomen langs historische wegen in het buitengebied en het uitvoeren van een QuickScan naar de herinrichtingsmogelijkheden van 4 pleinen.
- Deze eenmalige kosten in 2023 te dekken uit een onttrekking uit de algemene dekkingsreserve.
- De structurele financiële gevolgen van het Groenbeleidsplan te betrekken bij de behandeling van de kaderbrief en begroting 2024.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 3 april 2023.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter